



- Besturen van alle bekostigde hbo-instellingen en wo-instellingen
- HBO-raad
- VSNU

Den Haag

**25 FEB. 2009**

Ons kenmerk

HO&S/BS/103151

Onderwerp

Stand van zaken omkering toetsen in verband met nieuwe opleidingen, nieuwe beleidsregel en de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

Geacht bestuur,

Bij brief van 19 december 2008 zijn de HBO-raad en de VSNU geïnformeerd over de stand van zaken omtrent de omkering van de NVAO-toets nieuwe opleiding en de macrodoelmatigheidstoets, over de nieuwe Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs, alsmede over de instelling van de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs (CDHO). Met deze brief willen wij u informeren over de stand van zaken op dit moment.

Op 1 maart 2009 treedt de wijziging van de Wet op het hoger onderwijs en het wetenschappelijk onderzoek in werking, waarbij de omkering van de NVAO-toets nieuwe opleiding en de macrodoelmatigheidstoets is geregeld. Dit betekent dat u, wanneer u het voornemen hebt tot het verzorgen van een nieuwe opleiding, met ingang van die datum eerst bij de minister een macrodoelmatigheidsaanvraag indient en, na honorering daarvan, een aanvraag voor een toets nieuwe opleiding bij de NVAO kunt indienen. Voor aanvragen die voor 1 maart 2009 bij de NVAO zijn ingediend wacht u eerst de beslissing van de NVAO af, alvorens u een doelmatigheidsaanvraag bij de minister indient.

Op dit moment is een nieuwe Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs in voorbereiding. Op 10 februari jl. heeft hierover een bestuurlijk overleg plaatsgevonden met de HBO-raad en de VSNU. In dat overleg is geconcludeerd dat nog nader bestuurlijk overleg nodig is om tot een afronding te komen.

De verwachting is dat de nieuwe beleidsregel niet eerder dan 1 april 2009 zal worden gepubliceerd. De nieuwe beleidsregel treedt een maand na publicatie in werking, zodat de instellingen in de gelegenheid zijn bij hun aanvragen met de nieuwe beleidsregel rekening te houden. De nieuwe beleidsregel voorziet in overgangsrecht. Aanvragen betreffende een nieuwe opleiding, een nieuwe vestigingsplaats van een opleiding en samenvoeging van bestaande opleidingen die vóór datum van inwerkingtreding van de

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Rijnstraat 50, Postbus 16375, 2500 BJ Den Haag T +31-70-412 3456 F +31-70-412 3450 W [www.minocw.nl](http://www.minocw.nl)

Contactpersoon: T.G. Ruijgrok T +31-70-412 3153 IPC 2250 [t.g.ruijgrok@minocw.nl](mailto:t.g.ruijgrok@minocw.nl)

beleidsregel zijn ingediend worden overeenkomstig de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs van 21 juni 2006 afgehandeld. Hetzelfde geldt voor bezwaarschriften, die voor de datum van inwerkingtreding zijn ingediend en voor bezwaarschriften die na die datum zijn ingediend, maar zien op beslissingen op aanvragen die dateren van vóór de datum van inwerkingtreding.

Tot de inwerkingtreding van de nieuwe beleidsregel blijft de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs van 21 juni 2006 (kenmerk HO/BL-2006/24451) van kracht.

Anders dan in de brief aan de HBO-raad en de VSNU en tijdens het bestuurlijk overleg op 10 februari jl. is vermeld wordt per 1 mei 2009 de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs operationeel, tegelijk met de inwerkingtreding van de nieuwe beleidsregel. Deze commissie beoordeelt aanvragen macrodoelmatigheid hoger onderwijs (betreffende nieuwe opleidingen, nieuwe vestigingsplaatsen van een opleiding en samenvoeging van bestaande opleidingen) en brengt hierover aan de minister advies uit. In de nieuwe beleidsregel zal worden bepaald dat wanneer genoemde commissie is ingesteld aanvragen voor de macrodoelmatigheidstoets bij haar secretariaat moeten worden ingediend. Tot die tijd worden de aanvragen nog steeds bij het ministerie van OCW c.q. LNV ingediend.

Eind april, begin mei zal het ministerie van OCW in samenwerking met de CDHO een bijeenkomst organiseren over macrodoelmatigheid. Deze bijeenkomst biedt de nieuwe Commissie tevens de gelegenheid zich aan u te presenteren. U ontvangt hierover nog nader bericht.

Als bijlage bij deze brief treft u een lijst van vragen aan, die bij u naar aanleiding van deze brief mogelijk over de omkering leven en het antwoord daarop.

de directeur Hoger Onderwijs & Studiefinanciering,

*Bla 24011-4*

drs. R. Minnée

**1. Mijn aanvraag voor de toets nieuwe opleiding ligt al bij de NVAO, maar de macrodoelmatigheidstoets is nog niet uitgevoerd. Is er iets wat ik moet doen/wijzigen in deze nieuwe situatie?**

Nee, niet direct. Uw kunt eerst het besluit van de NVAO over uw aanvraag toets nieuwe opleiding afwachten. Bij een positief besluit dient u tot 1 mei uw aanvraag macrodoelmatigheidstoets in bij het ministerie van OCW/LNV. Indien u uw aanvraag na 1 mei indient, dient u deze te sturen naar het postadres van de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs (CDHO). Dit zal in de nieuwe beleidsregel worden vermeld. Aanvragen die vóór de inwerkingtreding van de nieuwe beleidsregel worden aangevraagd, worden beoordeeld volgens de geldende beleidsregel. De verwachting is dat de beleidsregel op 1 april a.s. wordt gepubliceerd. Een maand na de dag van publicatie treedt de nieuwe beleidsregel in werking, zodat instellingen bij hun aanvragen de gelegenheid krijgen om rekening te houden met de nieuwe beleidsregel.

**2. De toets nieuwe opleiding is al uitgevoerd, maar de macrodoelmatigheidstoets nog niet. Wat nu? Stuur uw aanvraag voor de macrodoelmatigheidstoets in. Zie verder het antwoord bij vraag 1.**

**3. Mijn aanvraag voor de macrodoelmatigheidstoets ligt al bij het Ministerie van OCW/LNV. Wordt deze nu beoordeeld volgens de oude of de nieuwe procedure en beleidsregeling?**

Uw aanvraag wordt beoordeeld volgens de oude procedure en beleidsregel, omdat de nieuwe beleidsregel nog niet in werking is getreden.

**4. Ik heb een negatief besluit gekregen na de toets nieuwe opleiding. Kan ik toch de macrodoelmatigheidstoets aanvragen en daarna alsnog de toets nieuwe opleiding, zodat ik met deze nieuwe situatie opnieuw kan beginnen?**

Nee, dit is niet mogelijk.

**5. De NVAO, de CDHO en het Ministerie van OCW/LNV doen nu allemaal iets. Bij wie moet ik zijn voor een nieuwe opleiding?**

Vanaf 1 maart geldt dat u eerst een macrodoelmatigheidstoets aanvraagt bij het ministerie van OCW/LNV. Wanneer u een positief besluit macrodoelmatigheid ontvangt, stuurt u een aanvraag voor de toets nieuwe opleiding naar de NVAO.

Na 1 mei dient u de aanvraag voor de macrodoelmatigheidstoets in op het postadres van de CDHO. Na een positief advies van de CDHO aan de minister van OCW wat betreft de macrodoelmatigheid van de door u voorgestelde nieuwe opleiding, neemt de minister een besluit. Bij een positief besluit m.b.t. de doelmatigheidstoets, dient u een aanvraag toets nieuwe opleiding in bij de NVAO. Als de NVAO positief besluit, kan het instellingsbestuur die opleiding als nieuwe opleiding in het CROHO laten registreren.

**6. Ik lees verschillende data. Wanneer gaat de nieuwe situatie in? In maart, april of mei?**

Vanaf 1 maart a.s. gaat de omkering van de toets nieuwe opleiding (NVAO) en de toets macrodoelmatigheid in. De beoordeling van aanvragen macrodoelmatigheid volgens de nieuwe beleidsregel gaat echter pas een maand na publicatie van de nieuwe beleidsregel in. De nieuwe beleidsregel wordt naar verwachting op 1 april a.s. gepubliceerd. De beoordeling van aanvragen volgens deze nieuwe beleidsregel start een maand na publicatie en zal dus vanaf 1 mei zijn.

**7. Als ik een nieuwe opleiding wil starten, wat kan ik dan het beste doen? Via de 'oude' procedure een aanvraag indienen of al via de nieuwe procedure?**

1 Maart a.s. is de omkering van de toetsen reeds een feit. U zult dus eerst een aanvraag toets macrodoelmatigheid moeten voorbereiden. Tussen 1 maart en 1 mei kunt u deze aanvraag indienen bij het ministerie van OCW/LNV. Na 1 mei dient u de aanvraag te sturen aan het postadres van de CDHO. Als de nieuwe beleidsregel nog niet is ingegaan, betekent dit dat de aanvraag via de geldende beleidsregel wordt beoordeeld. De verwachting is dat de nieuwe beleidsregel vanaf 1 mei gaat gelden.

**8. Ik geef de voorkeur aan de 'oude' procedure. Tot wanneer kan ik hier gebruik van maken?**

U kunt tot 1 maart gebruik maken van de oude procedure, wat inhoudt dat u eerste een toets nieuwe opleiding aanvraagt bij de NVAO en daarna een toets macrodoelmatigheid bij het ministerie van OCW. Naar verwachting wordt tot 1 mei gebruik gemaakt van de oude beleidsregel macrodoelmatigheid voor de toets macrodoelmatigheid.

Dient u, of heeft u voor 1 maart een aanvraag nieuwe opleiding ingediend bij de NVAO, dan wacht u eerst het besluit van de NVAO af. Daarna dient u een aanvraag voor de toets macrodoelmatigheid in (tot 1 mei bij het ministerie van OCW, na 1 mei op het postadres van de CDHO), waarbij u tot 1 mei rekening houdt met de geldende beleidsregel en na 1 mei met de in april gepubliceerde nieuwe beleidsregel.

**9. Ik geef de voorkeur aan de nieuwe procedure. Vanaf wanneer kan ik hier gebruik van maken?**

Vanaf 1 maart is de omkering van de twee toetsen van kracht. Na 1 mei vindt de beoordeling van de toets macrodoelmatigheid plaats volgens de nieuwe beleidsregel.

**10. Verandert er iets aan het bezwaarschrift en de manier waarop ik in bezwaar kan aantekenen tegen het besluit?**

De manier waarop u bezwaar kunt aantekenen blijft hetzelfde. Bezwaarschriften die vóór 1 mei worden ingediend worden afgehandeld overeenkomstig de oude beleidsregel. Hetzelfde geldt voor bezwaarschriften die na 1 mei worden ingediend, maar die zien op besluiten die op grond van de oude beleidsregel zijn genomen.

**11. Verandert er iets aan de toetsing aan de beleidsregel, wanneer de CDHO de minister van OCW/LNV gaat adviseren?**

Nee. De CDHO zal aanvragen net als de minister beoordelen aan de hand van de beleidsregel. Per 1 mei is dat de nieuwe beleidsregel. De belangrijkste wijzigingen in de nieuwe beleidsregel zijn de volgende:

- Voor een nieuwe opleiding gaat de verplichting van afstemmingsoverleg gelden. Bovendien zal dit afstemmingsoverleg moeten plaatsvinden met alle instellingen die een vergelijkbare opleiding verzorgen, ook met aanbieders van geaccrediteerd, niet bekostigd, vergelijkbaar onderwijs. Omdat hiervoor een wetswijziging in voorbereiding is, treedt deze verplichting nog niet per 1 mei in werking, maar gelijktijdig met de inwerkingtreding van onderdeel AN van de wet Versterking besturing;
- Ook voor wijziging van het onderwijsaanbod waarvoor nu al een afstemmingsoverleg is verplicht zal dit overleg moeten plaatsvinden met alle instellingen die een vergelijkbare opleiding verzorgen, ook met aanbieders van geaccrediteerd, niet bekostigd, vergelijkbaar onderwijs.
- De voorwaarden waaronder een hbo-masteropleiding als initiële opleiding kan worden aangemerkt zijn nader verduidelijkt;
- Er zijn nieuwe normen opgenomen waaronder een voornemen tot vestiging van een gedeelte van een opleiding in een andere gemeente, tot verplaatsing van een gedeelte van een opleiding of tot

samenvoeging van een gedeelte van een opleiding niet voor instemming aan de minister hoeft te worden voorgelegd.

**12. Verandert er iets aan de inhoudelijke overwegingen die leiden tot een besluit over de toets nieuwe opleiding, nu deze toets na de macrodoelmatigheidstoets komt i.p.v. daarvoor?**

Nee, de inhoud van de toets nieuwe opleiding blijft gelijk.

**13. Hoelang zal het besluit macrodoelmatigheid geldig zijn in de nieuwe situatie?**

Nu is een positief besluit m.b.t. de toets nieuwe opleiding 6 maanden geldig en moet er na dit besluit een macrodoelmatigheidstoets gedaan worden. Na de omkering van de toetsen volgt de toets nieuwe opleiding op een positief besluit m.b.t. de macrodoelmatigheidstoets. Dit laatste besluit is 10 maanden geldig. Voor het eind van deze periode moet de instelling de nieuwe opleiding in het Croho laten registreren.

**14. Hoelang moet ik ongeveer wachten op het besluit macrodoelmatigheidstoets in de nieuwe situatie?**

In principe ongeveer acht weken. Eerst geeft de CDHO binnen zes weken advies aan de minister. Vervolgens neemt de minister binnen twee weken een besluit.

**15. Hoelang moet ik ongeveer wachten op het besluit toets nieuwe opleiding in de nieuwe situatie?**

Voor de NVAO geldt na de omkering van de toetsen een beslistermijn van zes maanden.